

#1. 2013
JAN - MARS

Nyheter
Reportage
Aktuellt

Botkyrka

FÖRSAMLINGSBLAD

ATMOSFÄR

botkyrka kyrka

Nobelfest & glömda barn
NOBELNIGHTCAP

Jazz för världen
ALLT FÖR ATT UTROTA HUNGERN

Människan i bild
30 ÅR I BILDENS TJÄNST

PLUS: LECTIO DIVINA • LUTHER I STORVRETEN
MASS OF THE CHILDREN • PÅ GÅNG

TIDNING FÖR DIG I TUMBA, TULLINGE OCH NORRA BOTKYRKA

Svenska kyrkan
BOTKYRKA FÖRSAMLING

4

10

12

14

16

18

ATMOSFÄR

Med rötterna i 1100-talet

Lite utanför den vanliga bebyggelsen, granne med motorvägen ligger Botkyrka kyrka. En gammal stenbyggnad som kan inge respekt, vördnad och förundran. Utifrån sett kan man undra om det finns något levande liv där inne, men när man öppnar portarna möts man av en oväntad värme.

►► **Läs mer på sid 4-9**

Viskleken

Cecilia Holmberg, präst, skriver om att det finns en plan att föra världen tillbaka till kärleken genom kärlek. Hon inbjuder oss att börja detta år med att ta kärleken och vänligheten i vår famn. Och det, det är ingen visklek.

►► **Läs mer på sid 10-11**

Skogen grönare än grön och bergen högre än höga

Möt Rosa Maria i byn Las Mercedes i Alta Verapaz i centrala Guatemala. Hon går i skolan, men för hur länge vet de inte. Skolan är beroende av att det finns lärare som vill bosätta sig där och då måste det finnas vägar och mat.

►► **Läs mer på sid 12-13**

Nobelfest, cirkus & glömda barn

Följ med diakonen Elisabet "Lia" Berglund, på NobelNightCap, Nobelfestens egen efterfest. Massor av möten och viktiga samtal om glömda barns situation.

►► **Läs mer på sid 14-15**

Jazz för världen

Tobias Helldin har spelat in en skiva där behållningen från försäljningen går till Svenska kyrkans internationella arbete. Musiken har sin grund i jazzen men har även influenser från pop, gospel och folkmusik.

►► **Läs mer på sid 16**

Vårvintertips

Som vanligt hittar du en del av det som är på gång under denna vårvinter. Konserter, sopplunch och temacafé. På www.svenskakyrkan.se/botkyrka hittar du ännu fler aktiviteter.

BOTKYRKA FÖRSAMLINGSBLAD #1. 2013 JANUARI - MARS

REDAKTÖR: Andréas Lindström,
september, andreas@september.se

REDAKTION I DETTA NUMMER:
Ann-Christine Blixth, Arne Hyckenberg,
Inga-Britt Rova, Andréas Lindström

LAYOUT: Andréas Lindström,
september, andreas@september.se

ANSVARIG UTGIVARE: Sven Gunnarsson
sven.gunnarsson@svenskakyrkan.se

TALTIDNING: Församlingsbladet finns som
taltidning. Ring 08-530 222 00 för info

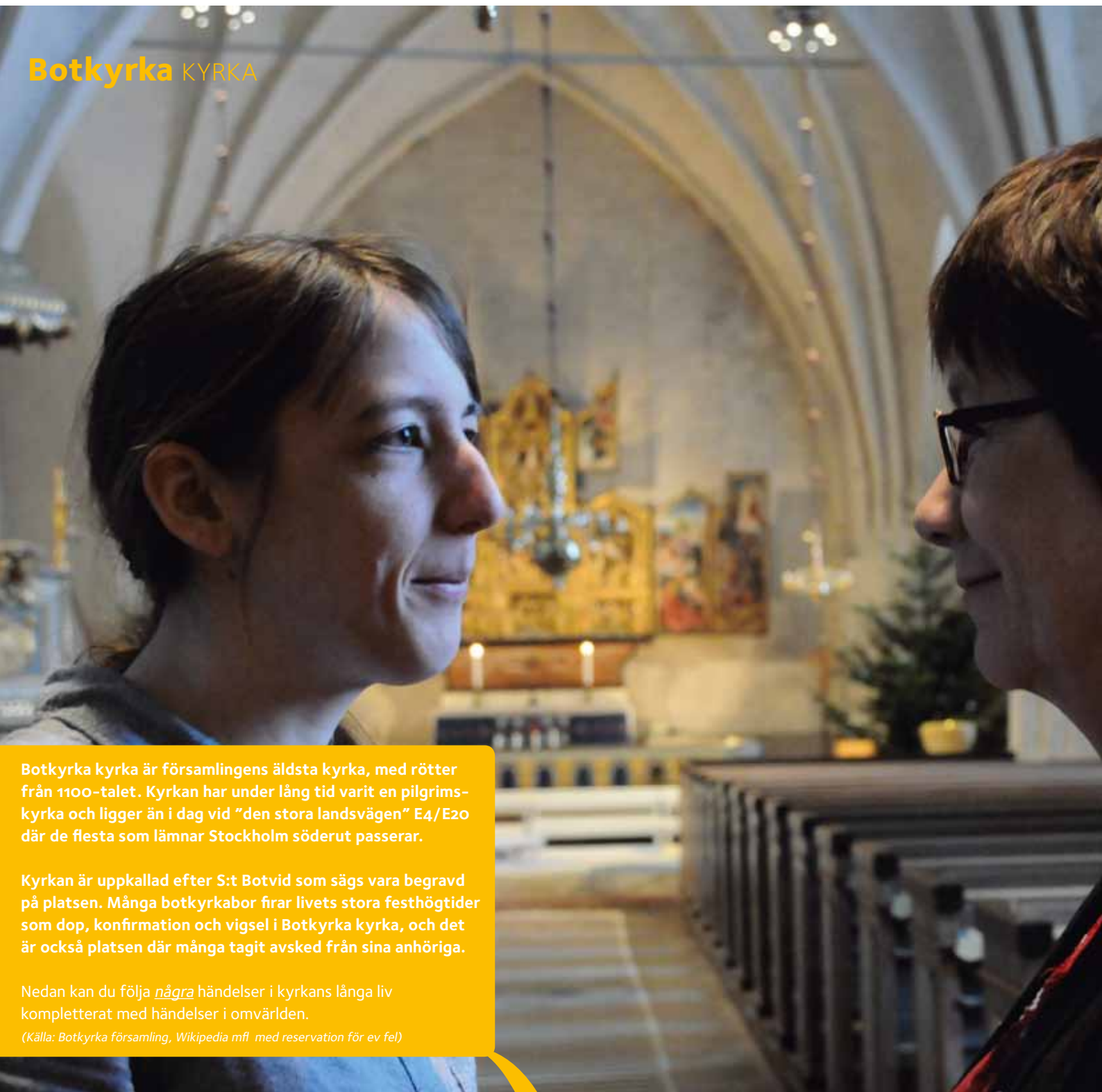
DISTRIBUTION: Posten
UPPLAGA: 31 800 ex
TRYCK: Sörmlands Grafiska
OMSLAGSFOTO: Arne Hyckenberg
FOTO SID 3: Ann-Christine Blixth (1,4)
PMB (2) Magnus Aronson (3) Tobias
Heldin (5) Thomas Bernerstedt (6)

Nästa nummer utkommer 21 mars.

Utges av Svenska kyrkan Botkyrka
Box 240, 147 01 Tumba,
08-530 222 00

Besöksadress: Grödingevägen 4
botkyrka.forsamling@svenskakyrkan.se,
www.svenskakyrkan.se/botkyrka

Botkyrka kyrka är församlingens äldsta kyrka, med rötter från 1100-talet. Kyrkan har under lång tid varit en pilgrimskyrka och ligger än i dag vid "den stora landsvägen" E4/E20 där de flesta som lämnar Stockholm söderut passerar.

Kyrkan är uppkallad efter S:t Botvid som sägs vara begravd på platsen. Många botkyrkabor firar livets stora festhögtider som dop, konfirmation och vigsel i Botkyrka kyrka, och det är också platsen där många tagit avsked från sina anhöriga.

Nedan kan du följa *några* händelser i kyrkans långa liv kompletterat med händelser i omvärlden.

(Källa: Botkyrka församling, Wikipedia mfl med reservation för ev fel)

BOTKYRKA KYRKA

1129

Botkyrka kyrka har sina rötter i tidig medeltid. Namnet har den efter Sankt Botvid som dog martyrdöden någon gång under 1120-talet. Botvids bror Björn lät uppföra en stavkyrka i trä vid sjön Aspen år 1129.

1164

Påven Alexander III upphöjer landet till självständig kyrklig provins. Uppsala blir säte för ärkestiftet.

1176

Botkyrka kyrka invigs enligt Botvidslegenden av Sveriges förste ärkebiskop, Stefan, och biskop Vilhelm i Strängnäs. Kyrkan är en romansk stenkyrka som bevarade Sankt Botvids relikier och som därför blev en känd pilgrims- och valfartskyrka.

1180-1249

Tornet uppförs. Saknar förband med långhusets västgavel.

OMVÄRLDEN

1113-1115

Templet i Angkor Wat i Kampuchea byggs.

1152

Den katolska kyrkan får sin organisation vid kyrkomötet i Linköping.

1175

De äldsta delarna av Roskilde domkyrka börjar byggas, den första tegelbyggnaden i Nord-europa.

1252

Enligt Erikskrönikan grundar Birger Jarl Stockholm.

Lite utanför den vanliga bebyggelsen, granne med motorvägen ligger Botkyrka kyrka. En gammal stenbyggnad som kan inge respekt, vördnad och förundran. Utifrån sett kan man undra om det finns något levande liv där inne, men när man öppnar portarna möts man av en oväntad värme. Vaktmästaren Kenneth dammsuger. Han anar i ögonvrån att någon går i dörren och vinkar från sin plats framme i koret.
– De är i Södra vapenhuset, ropar han.

TEXT & FOTO: Ann-Christine Blixth

Atmosfär

Inne i Södra vapenhuset sitter Maria, Christina och Ingemar som representerar en grupp av engagerade människor som funnit vänskap, värme och gemenskap i Botkyrka kyrka.

När Maria var nyinflyttad i Botkyrka för ca 5 år sedan beskriver hon sig själv som sökare. På olika sätt försökte hon lära sig mer om tro och andlighet. Mycket kan man läsa sig till i sin ensamhet, men nu behövde hon något mer, fler att prata med. Så en dag i början av 2012 kom hon till Botkyrka kyrka:

–Det var något speciellt här, säger Maria. En fin atmosfär och en intresserad präst. Det gjorde ingenting att jag inte kände någon. Jag kände mig hemma.

Efter en tid fick hon frågan om hon vill läsa en text vid en gudstjänst och sedan

har hon blivit alltmer engagerad i verksamheten i kyrkan.

–Jag skulle vilja att fler ska få upptäcka atmosfären här, fortsätter Maria. Det har blivit som min familj.

CHRISTINA ÄR NYBLIVEN pensionär och har tidigare arbetat i församlingen. Men att övergå från att vara anställd till att bli en engagerad ideell medarbetare var inget Christina hade planerat. Hon sökte till en början efter en andlig hemvist i sin egen hemförsamling, men hittade inte rätt.

– Det är här jag hör hemma, säger Christina nöjt. Som nyanställd jobbade jag mycket i den här kyrkan och trivdes bra, men då Ljuset kyrka byggdes i Hallunda flyttade jag dit och hade söndagsskola med barnen. Mitt eget gudstjänstliv fick

1282

Magnus Ladulås ger Botkyrka som prebende till biskop Amund i Strängnäs

1250–1349

Kyrkan förlängs österut efter rivning av ett äldre kor. Breddas – ovanligt nog – både i norr och söder. Sakristian och vapenhuset sannolikt samtida.

1400-tal

De fyra stjärnvalven slås. De har samma spännvidd i den bredare östra delen som i den äldre västra.

1270

Papper börjar tillverkas i Italien.

1347–1352

Digerdöden bryter ut i Europa. Den kräver omkring 20 miljoner européers liv. I Sverige dog var tredje invånare i sjukdomen.

1445

Gutenberg uppfinnar den första tryckpressen. Den första tryckta bibeln på latin Vulgata trycks.

1492

Columbus kommer som förste (?) europé till Nordamerika när han söker en sjöväg till Indien.

ingemar

stå tillbaka under den tiden. Nu är jag tillbaka i min hemkyrka igen och det är skönt.

BOTKYRKA KYRKA är en gammal traditionell kyrka, men ändå finns här en varm gemenskap som sitter i väggarna. En speciell atmosfär. Vad kan den bero på?

- Nyfikenhet och intresse av andra människor som frågar och lyssnar, tror Maria.

- Öron och ögon för dem som är här, säger Christina. Det är lätt att hitta in här och det är alltid trevligt även vid kaffet efteråt.

UNDER DE SENARE ÅREN har det skett en viss förändring i kyrkan. Gudstjänsterna har blivit mjukare och mer inbjudande, tycker Christina. Fler har uppgifter, som att läsa text, tända ljus eller berätta någon egen erfarenhet. Uppgifter som tidigare bara sköttes av prästen och kyrkvårdarna. Ingemar är präst i kyrkan, men har inga problem med att släppa ifrån sig uppgifterna:

- Som präst är jag ansvarig för gudstjänsten som firas, ansvarig för att ordet förkunnas och att kyrkans förbön bes o.s.v - men det behöver inte vara jag som säger alla orden! Det är mycket mer stimulerande att vara en röst i helheten. Tillsammans med alla andra blir det mycket mer.

1525

Altarskåp från Flandern. Skulpturerna av antwerpenmästaren Jan de Molder, dörrarnas målningar av anonym mästare från Antwerpen. Gustav Vasa ville flytta det till Storkyrkan. Katarina Jagellonica, polska och drottning till Johan III, lät flytta det till sitt kapell på Drottningholm. Senare flyttades det till Riddarholmskyrkan. Församlingen ogillade detta och Johan III lät flytta skåpet tillbaka till Botkyrka kyrka.

1624

Storklockan skänktes till Botkyrka kyrka av Gustav II Adolf. Krigsbyte, gjuten i Riga och väger 550 kg.

1527

Botkyrka och Salems kyrkor jämte stora jord-egendomar hade sedan 1282 utgjort ett prebende som underhåll åt en medlem i domkapitlet i Strängnäs stift. Vid reformationen 1527 drogs det andliga frälsets egendomar in till staten

1505

Leonardo da Vinci målar Mona Lisa

1517

Martin Luther offentliggör sina teser med kritik av kyrkan.

1526

Nya testamentet utkommer på svenska översatt av Olaus Petri.

1560

Gustav Vasa dör.

1626

Peterskyrkan i Rom invigs.

maria

christina

TILL DET NYA ÅRET planerar Ingemar och den engagerade gruppen att försöka få fler att söka sig innanför dörrarna till kyrkan. – Det handlar om gudstjänst, gemenskap och fördjupning, säger Ingemar. Nja, kanske gemenskapen ska komma först, rättar han sig. Och så själva kyrkan som plats. Den är också viktig. Förhoppningen är att göra det lätt att komma in i en gemenskap. Vägen dit går genom att få vara delaktig i arbetet. Bli insläppt.

SJÄLVA STARTSKOTTET går vid ett stormöte söndagen den 3 februari efter gudstjänsten då alla nyfikna och intresserade är

välkomna att dela med sig av tankar och idéer kring gudstjänst, gemenskap och fördjupning.

UNDER VÅREN KOMMER kyrkan att vara öppen under längre tid på söndagarna. Det ska finnas möjlighet att stanna kvar efter kyrkkaffet och få en fördjupning i kristen tro, söndagsskola för vuxna helt enkelt. Det är viktigt att ta tro och längtan efter fördjupning på allvar, menar Ingemar och avslutar: – Atmosfären viktig. Man känner av stämningen direkt. Är vi fler som känner delaktighet och gemenskap i kyrkan föder det fler som blir intresserade och hittar varandra. ■

1632

En spira nämns första gången och tornet beslås med nya takspån i norr och söder.

1633

Kyrkans äldsta vapensköld med inskrift: Måns Vilhelmson Oliveblad, anno 1633. Slakten Oliveblad ägde Vårby gård.

1643

Klockstapel uppförs.

1702

Sakristian repareras grundligt, och järnflöjel med initialerna A A och året 1702 sattes upp.

1750

Kyrkans sista vapensköld, över kaptenen vid svenska grenadjärbataljonen Carl Ribbing, anno 1760.

1780

Nuvarande predikstol sätts upp, skänkt av riksrådet Joakim von Düben vid Riksten och hans maka Ulrika von Rosenheim. Gustaviansk stil.

1628

Vasa glider längs Skeppsbron och sen sakta ut längs södra bergen på Södermalm. Snart är katastrofen ett faktum.

1632

Galileo Galilei skapar skandal med sin bok *Dialog* om de två världssystemen där han bekräftar Copernicus heliocentriska världsbild.

1731

Svenska ostindiska kompaniet grundas

1755

Tumba bruk grundas av Riksbanken för tillverkning av sedelpapper.

1790

Carl Michael Bellmans Fredmans epistlar utkommer.

margot

TEXT: Beatrice Lönnqvist
FOTO: Arne Hyckenberg

Margot Sandström har på olika sätt varit engagerad i Botkyrka församling i tjugofem år. Hon älskar Botkyrka kyrka och har ett särskilt intresse för dess historia. Nu ser hon fram emot den nya gudstjänstordningen.

”Jag skulle helst vilja bo där!”

Det var i början av åttiotalet som Margot Sandström började engagera sig i Botkyrka kyrkas gudstjänstliv som kyrkvärd. Det ena ledde till det andra och snart var hon politiskt aktiv. För Margot har det varit självklart att fortsätta sitt engagemang oavsett hur livet trett sig.

- Att få vara nära Gud och vara där man kan hjälpa till, det är kärlek för mig, säger Margot och fortsätter, det har blivit starkare mer och mer med åren.

UNDER SITT YRKESVERKSAMMA liv var Margot sjuksköterska och arbetade

med undervisning och fortbildning inom landstinget. Margot förklarar:

- Jag har alltid vårdat, det är naturligt för mig. Att få en plats där man kan hjälpa till är viktigt och det har kyrkan gett mig.

PÅ SENARE ÅR har hennes intresse för Botkyrka kyrkas historia växt och hon har fått mycket användning för sina kunskaper. Margot var med och startade vägkyrka i Botkyrka kyrka och hon har fram till idag guidat hundratals människor i kyrkan. Hon är med i arbetskommittén för kyrkan, vars

1800-tal

Vapenhuset används som ved- och kolbod.

1808-1810

Större reparation av kyrkan då blåa portalen på sydsidan i öster muras igen, och markeras i putsen. Fönsteröppningar förstoras till nuvarande form och får bågar och spröjsverk av trä. Läktartrappan på norra sidan tillkommer liksom läktare och nya bänkar.

1808

Altarringen av gråmålat och förgyllt trä tillkommer

1822

Klockargården uppförs, fungerade även som sockenstuga och socknens första skola.

1904

Dopfont i grå sandsten med årtalet 1904 inhugget i foten.

1803-1815

Napoleonkrigen rasar i Europa.

1818

Marskalk Jean Baptiste Bernadotte efterträder Karl XIII som svensk kung.

1849

Kyrkskolan, öster om kyrkan, uppförs 1849, och är socknens första egentliga skolbyggnad.

1860

Järnvägen öppnas mellan Stockholm och Södertälje. En station anläggs vid Tumba. Ett litet samhälle börjar växa upp.

uppgift är att vårda själva byggnaden. Margot har därför haft mycket kontakt med Riksantikvarieämbetet och inventerat och registrerat kyrkans inventarier. Margot har spenderat oändligt mycket tid i Botkyrka kyrka men har inga direkta favoritplatser.

- Nej, jag har ingen speciell favoritplats i kyrkan, säger hon. Jag har suttit överallt och brukar sitta på olika ställen. Begravningsvapnen är intressanta var man än sitter. Akustiken i kyrkan har alltid fascinerat mig, för ljudets skull spelar det heller ingen roll var man sitter.

ATT FIRA GUDSTJÄNST med församlingen är något som Margot tycker väldigt mycket om. Hon har sedan barnsben pratat inför grupp och trivs därför mycket bra med den uppgiften. Att församlingen är med i försöksverksamheten med ny gudstjänstordning tycker hon är positivt. Hon är glad för den nya agendan.

- Den nya ordningen gör att jag måste hänga med. Vara mer närvarande med det nya, säger Margot.

FÖRUTOM GUDSTJÄNSTORDNINGEN upplever hon inte att kyrkorummet förändrats

så mycket under hennes tid. Ljusgloben har förvisso kommit till och vapenhuset byggts om men känslan i kyrkan är densamma.

- Jag skulle helst vilja bo där säger Margot och ler stort. Det går inte att ta miste på Margots kärlek och tillgivenhet till kyrkorummet och till församlingen. Ett engagemang som församlingen behöver och tacksamt tar emot och vilar i. ■

1926

Södra vapenhuset inreds till bisättningsrum och gravkappell efter ritningar av arkitekt Göran Pauli

1928

Restaurering då murarna utvändigt omfogas och rester av putsad dekor av band i fasaden försvinner. Det spetsbågiga fönstret med färgat glas i korets östmur sätts igen på insidan för att låta altarskåpet bättre få komma till sin rätt. Fönstret syns från utsidan som blindfönster.

1977

Omfattande restaurerings- och målningsarbeten. Kyrkans valv rengörs med bröd, sprickor lagas med kalkbruk. Vägg mot sakristia, östra gavelväggen samt fönstersmygar rengörs.

2008

Omfattande arbeten på kyrkvinden och i tornet. Inne i kyrkan renoverades toalett- och förrådsutrymmen samtidigt som belysningen moderniserades och förnyades

1901

Nobelpriset delas ut för första gången i Stockholm.

1921

Genomfördes det första valet till andra kammaren där kvinnor deltog.

1950-tal

En fyrfilig motorväg byggs söder om kyrkan.

1961

Berlinmuren byggs.

1969

Människan sätter för första gången sin fot på månen.

2000

Milleniumskiftet

2013

Församlingsbladet delas på nytt ut till alla hushåll i Norra Botkyrka, Tumba och Tullinge.

VISKlek

TEXT: Cecilia Holmberg FOTO: pmb

” Det finns en plan att föra världen tillbaka till kärleken genom kärlek ”

MÅNGA AV OSS har någon gång gjort viskleken. Den då man sitter i en ring, en hittar på en mening och börjar viska den till sin granne, grannen viskar vidare det till nästa person och så fortsätter det till sista man i ringen som säger högt vad hon/han uppfattat. Ofta blir det väldigt annorlunda än ursprungsmeningen.

OM GUD HAR VI MÄNNISKOR i årtusenden sagt mycket, många gånger styrt av hur vi själva vill uppfatta Gud. Genom historien har vi också använt Gud i krigets namn, hotat med eller skuldbelagt andra i Guds namn. Men Gud själv har vänt upp och ner på allt sådant.

NYLIGEN FIRADE VI JUL. Och vi läste julevangeliet, lyssnade på sånger i radion om en nyfödd bebis och så vidare. Det budskapet är ingen visklek! Det kan inte uttryckas konkretare. Gud som en bebis. En kärlek, totalt utlämnad. Som söker vår blick i fullständig tillit. Inga fula maktknep, inga hot och pansar. I december förra året var det debatt om vad vi i kyrkan fick säga och inte på julavslutningar men ”det finns ingenting att vara rädd för” säger vi i kyrkan och pekar själva förväntat på ett nyfött barn, som vår Gud och läromästare. Och samtidigt, JA, det är ett starkt budskap. Gud har valt sida! Allt på skapats sida! Speciellt den mest utsattes sida! Och önskar att vi tar detta budskap i vår famn och till vårt hjärta. Guds plan är tydlig – Gud vill föra världen tillbaka till kärleken genom kärlek. I Jesusbarnet, bland hästar och kor, anar vi något! Det kan få politiska konsekvenser, sätta människor i rörelse för engagemang för barn, flyktingar, jordens djur och växter. Och denna kärlek kan hela våra sårade

hjärtan när vi möter barnets blick som älskar oss tillitsfullt, trofast och vänligt.

VID ETT TILLFÄLLE fick jag en fråga att fundera över: ”Vad berör dig?” Och mitt spontana svar blev: ”Vänlighet!”. När jag möts av vänlighet av kassörskan, av någon okänd jag möter på promenaden, perrongen, från arbetskamraten så blir jag berörd. Jag börjar le, känner hopp! En söndag i höstas skulle jag ta bussen till Hallunda från Rönninge station. Jag skulle på gudstjänst. Jag och min dotter gick på. Busschauffören hälsade oss välkomna. Jag hade två förköpshäften med lite kvar på båda. Han stämplade slut båda och sedan gick vi och satte oss. När bussen åkt ett litet stycke, tog busschauffören micken till munnen och sa: ”Du som hade två förköpshäften med lite på varje, jag ska bara berätta för dig att för dem kan du åka på ända fram till kl 12.15. Jag tänkte att det kunde vara bra att veta det!” Jag och min dotter sprack upp i stora leenden och gjorde tummen upp åt honom och han log tillbaka mot oss i backspegeln. När jag berättade denna händelse för en kvinna sa hon till mig: ”Det där var inte en slump. Vänlighet är något man odlar. Han, busschauffören, har odlat vänlighet länge”.

DET FINNS EN PLAN att föra världen tillbaka till kärleken genom kärlek. Jag inbjuder dig och mig att börja detta år med att ta kärleken och vänligheten i vår famn. Det finns inget att vara rädd för i detta budskap men visst, vänlighet och kärlek gör skillnad!

Det är ingen visklek. ■

Hennes pappa vet inte riktigt hur gammal hon här, han har så mycket annat tänka på. Som sin majs och sina bönor. Men Rosa Maria är stolt över sin pappa. Hon springer runt en stor, vit säck fylld med nyplockade majscolvar.

- Dem har min pappa odlat, säger hon glatt.

Rosa Maria

ÄR FEM ÅR GAMMAL

TEXT: Tomas Ekelund FOTO: Magnus Aronson/IKON

En plötslig vänstersväng och vägen byter skepnad. Den dubbelfiliga asfaltsleden som i flera timmar klättrat längs de höga bergsidorna blir nu en grusväg, bitvis oframkomlig utan fyrhjulsdrift. En handskriven skylt berättar att vi snart är i Tierra Blanca.

När skogen öppnar sig mot en å som kämpar sig fram nedanför vägen får naturen liv. Här står ett tiotal kvinnor och barn i strömmande vatten och tvättar kläder, några kvinnor bär sina spädbarn på ryggen. De har vandrat över en timme för att komma hit. Här är det svårt att hitta användbart vatten.

- Så det går att dricka? frågar jag vår guide.

- Absolut inte! svarar han snabbt. Vattnet som rinner här används av det närliggande petroleumraffinaderiet. I stora mängder är det här vattnet skadligt.

KVINNORNA I ÅN kommer från byn Las Mercedes i Alta Verapaz i centrala Guatemala. Här är färgerna bedövande, skogen grönare än grön och bergen högre än höga. I byn bor drygt 40 familjer som alla lever av det jorden kan ge. Så har det varit sedan generationer tillbaka.

ROSA MARIA ÄR FEM ÅR GAMMAL men säger att hennes pappa inte riktigt vet hur gammal hon här, han har så mycket annat tänka på. Som sin majs och sina bönor. Men Rosa Maria är stolt över sin pappa. Hon springer runt en stor, vit säck fylld med nyplockade majscolvar.

- Dem har min pappa odlat, säger hon glatt.

Pappa heter Daniel Caal och är lite över 60 år. Han bor tillsammans med sin hustru Espa och de fem barnen. Här ligger de små husen tätt, röken från kökseldarna blandas med dofterna från husdjuren och ljudet av cikador. Här kretsar livet kring födan – maten åt människor och djur, inkomsterna från det jorden kan ge.

På det lilla stycke mark som familjen äger odlar Daniel majs, bönor och paprika. När skörden är god kan Daniel sälja en del av det han odlar, men ofta går det mesta till familjens överlevnad.

Rosa Maria går i skolan, men för hur länge vet de inte. Skolan är beroende av att det finns lärare som vill bosätta sig här och då måste det finnas vägar och mat. Och för att få en högre utbildning krävs pengar.

MEN LIVET HAR FÖRÄNDRATS i byn Las Mercedes och att vara jordbrukare här är svårt. Få stora företag äger det mesta av den brukbara jorden och den mark som småbönderna äger är både svårödlad och näringsfattig. Dessutom är odlingsmetoderna ofta otidsenliga och ger liten avkastning.

Många bönder odlar av tradition de få stapelvaror som det finns gott om. Det gör kedjan av odlad jord, mat och inkomster mycket enkel men beroende av att varje länk håller. Det finns liksom inte fler kedjor att hänga livet på. När odlingarna förstörs av översvämningar eller torka tvingas familjerna att köpa mat istället. För de familjer som då inte har pengar återstår ofta endast att svälta.

I dessa delar av Guatemala, liksom i andra delar av Centralamerika, lider många fattiga barn och vuxna av undernäring. Den näringsrika maten finns visserligen att köpa, men till priser som fattiga inte har råd med.

SEDAN FLERA ÅR ÄR ÖVERSVÄMNINGAR ett återkommande problem. Vägarna blir då oframkomliga och byarna helt isolerade. Invånare tvingas fly till härbärgen, inte sällan upp till en månad.

Under dessa perioder blir problemen med bristande tillgång till el och sjukvård för människorna som bor här en enorm påfrestning på livet, inte minst eftersom tillgången till mat när allt svämmar över blir näst intill obefintlig. Förra året var byn Las Mercedes översvämmad två veckor i sträck. Då förorenades allt dricksvatten och grödorna förstördes.

DANIEL CAAL BERÄTTAR stilla om översvämningarna och om hur de fullständigt slår sönder vardagen. Om hur invånarna efter kort tid blir nästan helt utan mat. Han berättar även om den hjälp som de fått att organisera sig när översvämningarna kommer, hur byborna skapat en organisation för att varna varandra och fly undan vattenmassorna. Daniel säger att det även har hjälpt honom och byinvånarna att få mat när situationen är besvärlig.

- Jag drömmer om att kunna erbjuda min familj ett annat liv, säger han. Men det är inte möjligt, vart skulle vi flytta? Stora företag har redan köpt upp den mest odlingsbara marken inom rimligt avstånd, som familjen skulle haft råd med.

I DAGENS VÄRLD FÅR MÄNNISKOR DÖ av brist på mat - trots att mat finns. Förra året dog 36 miljoner människor av svält. Jean Ziegler var tidigare FN:s specialrapportör för matsäkerhet. I en nyutkommen bok säger han att det finns mat för nästan dubbelt så många människor som idag befolkar jorden. Det som sker när människor ändå dör på grund av svält kallar han mord. Och skulden lägger han på de multinationella företag, storbanks och ledare i världen som är likgiltiga inför katastrofen och inte låter något komma i vägen för maximerade vinster. ■

Jordbruksprodukterna utgör 90 % av Guatemalas export och jordbruket är fortfarande landets viktigaste näring. Kaffet står för något mer än 20 % av all export. Utöver kaffe, socker och bananer exporterar landet också bomull och kardemumma. De här produkterna är emellertid sådana som odlas på enorma plantager, vanligen i utländsk ägo. Dessutom upplåter regeringen och storgodsägarna större och större landarealer till transnationella företag som ägnar sig åt monokulturer, vilket innebär att odlingen av basfödan majs ersätts med afrikansk palm, vilken används till att producera energi.

BJUD NÅGON
DU INTE KÄNNER
PÅ LUNCH!

ALLT
för att utrota
hungern

SMSa LUNCH till 72 950
så ger du 50 kronor i kampen
mot hungern i världen.

Svenska kyrkan
INTERNATIONELLT ARBETE

Nobelfest, cirkus & glömda barn

Följ med Elisabet "Lia" Berglund, diakon i Botkyrka församling på NobelNightCap, Nobelfestens egen efterfest.

Kvällen före Nobelbanketten får jag mitt hitintills mest oväntade uppdrag som diakon. Det kom via ett telefonsamtal från en kollega på Hela Människan i Botkyrka Salem. Kunde jag tänka mig

att offra nattsömmen mellan den 10:e och 11:e december för att tillsammans med en tredje kollega representera Hela Människans anhörigprogram Brytpunkten på NobelNightCap (Nobelbanket-

ten inofficiella efterfest), löd frågan. I min tjänst som diakon har jag en arbetsdag i veckan schemalagd på Brytpunkten, ett anhörigprogram som vänder sig till barn, ungdomar och vuxna som lever i en familj med missbruksproblematik. Vårt uppdrag skulle vara att inspirera och leda efterfestande gäster i känslövningsövningar och även ta tillfället i akt att informera om att vart femte barn i Sverige lever i en familj med missbruksproblematik. Jag fick genast svårt att definiera arbetsuppgiftens relevans utifrån hur jag vanligtvis sorterar in och skiljer ut arbetsuppgifter som mer eller mindre akuta. Men jag insåg rätt snart att oavsett vad min nyligen inlärd urskilningsförmåga sade mig, kunde jag inte tacka nej till uppdraget.

VID 22-TIDEN kvällen därpå vandrar jag alltså uppför röda mattan till Kungliga Tekniska Högskolans Studentkår, medan tre cirkusklädda festarbetare sopar bort virvlande snö från mattan. Varje år har festen ett hemligt tema som avslöjas precis innan festen börjar. I år är temat cirkus och inne i lokalen möts jag av en magisk stämning. Ännu är det en timme kvar tills gästerna anländer och stämningen är påtagligt förväntansfull. Det är en fantasivärld jag träder in i och känslan är snudd på surrealistisk med alla nervösa cirkusklädda festarbetare.

SÅ KOMMER JAG att tänka på gästerna som snart anländer uppklädda till tänderna, i frack och balklänning. Jag tänker på mannen i medaljerad frack som en symbolbärare för flera aspekter av makt och ojämlikhet. Kvinnan vid hans sida bär inga medaljer. Clownens och narrens enda makt är å andra sidan förmågan, och till och med förväntan på sig, att just avslöja makten. Det här kan ju bli en riktigt intressant kombination, fylld av dynamik och friktion, tänker jag. Det svindlar till och jag känner mig plötsligt lite nervös, men mest nyfiken.

Jag har alltid varit förtjust i cirkusens förmåga att väcka lust och locka till utmaningar som vid första anblicken tycks omöjliga. Jag tänker på att trots den elitträning som krävs av många cirkusartister bygger trots allt ändå cirkusarbetet mer på samarbete, hängivenhet och tillit än på tävling. Samtidigt ger cirkusen en bild av hur rädsla kan användas som drivkraft snarare än som motkraft, och det är precis det vi "jobbar" med i anhörigprogrammet. Att träna på att inte vara rädda för våra rädslor och efterhand bli mindre rädda för oss själva. Vi bär alla på våra olika rädslor. Man kan ju exempelvis vara bra på att ta vilka ekonomiska risker som helst men livrädd för att vara ensam, eller för att säga "jag älskar dig". Okej, vi kanske har en uppgift att fylla även på en prestigefylld efterfest, står jag och tänker medan lokalen fylls med gäster.

DET BLEV EN OVÄNTAT händelserik natt med massor av glada möten och viktiga samtal. Vår stora känsloträning i tyg, maskerna med utanpå- och innanförkänslor och Godis för själen (små lappar med meningar som "Du är älskad", "Du är modig") passade så väl in i cirkustemat. De uppträdande artisterna och många av gästernas cirkuskreationer skapade en gränsöverskridande, lekfull och öppen atmosfär som gynnade samtal bortom ytan. I ljuset av cirkuskostymerna bleknade statusmarkörerna på de medaljprydda frackarna och glänsande balklänningarna och fram trädde en enorm längtan efter att bli bejakad bortom "masken". Samtalen gav en bekräftelse på att glömda barn och "vuxna glömda barn" finns i alla samhällskikt och att "vi" för att synliggöra problematiken så gott som dagligen behöver våga föra samtal bortom ytan.

DET ÄR MED EN NYVUNNEN inspiration kring vårt arbete som jag och mina kollegor så småningom lämnar Nobelbankettens efterfest och ger oss ut i en snömoddig Stockholmsnatt. ■

"Barn är överlevare och klarar mycket, men de borde få leva fullt ut"

De finns i varenda förskolegrupp och i varenda klass. Men du kanske inte har sett dem. För de är experter på att göra om sin verklighet. Att dölja. Att medvetet eller omedvetet ljuga. Att inte känna. Att inte prata. Att visa upp en annan fasad. De kallas för de glömda barnen.

Enligt Folkhälsoinstitutet finns ca 385 000 barn som lever i en familj där den ena eller båda föräldrarna har en riskabel alkoholkonsumtion. Det innebär att ungefär vart femte barn är ett glömt barn.

Barn är överlevare och klarar mycket, men de borde få leva fullt ut. Med tillgång till alla sina känslor och förmågor kan de utvecklas till att leva i en frisk vuxenvärld. Att få gå i en stödgrupp gör skillnad för de här barnen.

Hela Människan driver Brytpunkten, ett anhörigprogram som vänder sig till barn, tonåringar och föräldrar som lever i familjer där missbruk av alkohol och andra droger förekommer, eller har förekommit. Genom Brytpunkten, möts barn med liknande erfarenheter och får hjälp att bygga upp självkänsla och medvetenhet.

Läs mer se-manniskan.se

Medverkande musiker (fr.v.) Karl Olandersson – trumpet, Hans Backenroth – kontrabas, Tobias Helldin – flygel, Stephan Lövstrand – ljudtekniker, Andreas Johansson – trummor och Sarah Riedel – sång.

JAZZ *för världen*

Tobias Helldin, kyrkomusiker i Botkyrka församling, har spelat in en CD där behållningen från försäljningen går till Svenska kyrkans internationella arbete. Han har själv skrivit både musik och text. Musiken har sin grund i jazzen men har även influenser från pop, gospel och folkmusik.

Hur fick du idén att göra en CD?

Tanken på att göra en skiva har vuxit fram från mitt arbete som kyrkomusiker. Jag har skrivit musiken till konserter och gudstjänster, men kände att det var så flyktigt så min vision var att göra musiken beständig.

Hur var processen att arbeta med CD:n?

För mig var projektet en dröm som gick i uppfyllelse. Jag fick möjlighet att samarbeta med vänner som är musiker men också med musiker som jag drömt om att få arbeta tillsammans med, som till exempel sångerskan Sarah Riedel.

Vad handlar texterna om?

Det är en CD om att vara mitt i livet. En sång som jag skrivit till min dotter är en hyllning till fantasin. En annan sång handlar om att vi alltid får en möjlighet att börja om i en relation. Det finns förlåtelse och det är aldrig försent.

Skivan släpptes förra året, hur var mottaget?

Den fick ett fint mottagande och uppmärksammades i både P2, P4 och i olika

tidningar. Vi gjorde också en spelning på Världens fest i Malmö som blev väldigt omtyckt.

Arbetet med CD:n är också ett samarbete med Svenska kyrkans internationella arbete. Var det viktigt för dig?

Jag har arbetat mycket med insamling till det internationella arbetet i mitt förra jobb i Sala församling så det kändes självklart att pengarna från skivan skulle tillfalla dem. Hittills har skivan samlat in drygt 100 000 kronor.

Beatrice Lönnqvist

► Vill du lägga cden "Tobias Helldin" i ditt påskägg och därmed skänka pengar till Svenska kyrkans internationella arbete? cden kan beställas på www.tobiashelldin.se Lördagen den 9/2 kl. 16.00 ger Tobias och musiker en konsert i Ljusets kyrka med musiken från CD:n. Skivan kommer också att säljas i Ljusets kyrka.

Möten. Efter 30 år som bildjournalist har Arne Hyckenberg mött människor i de mest skiftande miljöer och förhållanden. Många möten har vi fått ta del av i denna tidning. I mars berättar Arne mer om sina bilder.

Människan i bild

Varje människa är unik. Därför är varje nytt möte spännande. Efter 30 år som bildjournalist har Arne Hyckenberg mött människor i de mest skiftande miljöer och förhållanden.

Med sina bilder vill han ge exempel på möten som berört honom. Bilder som ibland kan förmedla känslan av levnadsförhållanden och vara ett argument för att

människan har ett värde som inte är beroende av vad man äger eller vem man är.

19 mars kl 19.30 gästar Arne Hyckenberg Temacafé i Ängskyrkan. Temacafé är ett öppet forum där alla är välkomna att lyssna, lära, fråga, samtala, fika och ha en trevlig stund. Temacaféet inleds med fika och småprat, sedan ges ord och bild till Arne Hyckenberg.

MASS OF THE CHILDREN

Tre köror, två solister, orgel och orkester möts i februari i John Rutters verk "Mass of the children".

John Rutter är en brittisk dirigent, och tonsättare. Hans verk spänner över många genrer, från enkla visor till mer komplicerade kompositioner. Det mesta är dock fast förankrat i den brittiska körkulturen. 17 februari kl 16 ges hans mäktiga verk "Mass of the children" i Tumba kyrka. Ver-

ket är skrivet med tanke på vilken häftig upplevelse det är för barn att sjunga tillsammans med vuxenkör och orkester. Något som John Rutter själv upplevde som ung.

Medverkar gör körerna Botkyrka Kammarkör, Cantica Nova, Huddinge kyrkas Diskantkör tillsammans med solisterna Ingegerd Nilsson, sopran och Andreas E Olsson, bas. Bakom orgeln sitter Hans Ove Olsson. Alltsammans hålls i hop med fast hand av dirigent Gunnar Gillfors.

BOTKYRKA gospel

Nu startar Botkyrka församlings nya kör med fokus på gospel.

- Vi sjunger både modern och traditionell gospel men alltid med glädje och sväng som ledstjärna och botten! Inget inträdesprov eller krav på notläsning. Vi har heller ingen medlemsavgift. Det viktigaste för kören är glädjen i sången. Kom och prova att sjung med oss, inbjuder Tobias Helldin, körledare för Botkyrka Gospel

*Kören övar on kl 19:30 - 21 i Ljusets Kyrka.
Anmälan & info: Tobias 073-960 75 92
tobias.helldin@svenskakyrkan.se
Läs mer: www.botkyrkagospel.se*

Nya kyrkotextilier

Gun Johansson har vävt och broderat de nya kyrkotextilierna för advents- och fastetiden till Ljusets kyrka i Hallunda.

Tyget är linne, vävt i dräll på tio skaft, noga infärgat att passa kyrkans mässhake i lila. Broderier med guldtråd och silvertråd. Det nya klädet till ambonen har broderier som visar en slingrande väg med tre personer på väg mot en stad under ett himmelsken. Vad det är för stad får vi tänka själva,

men Ljusets kyrka är en av byggnaderna! De två banden som läggs tvärs altaret har silvertrådsbroderade kors. Gun Johansson har en bakgrund som hembygdskon-sulent och har arbetat på Handarbetets vänner och är bosatt i Hallunda. Tidigare har hon utfört textilier i andra liturgiska färger för Ljusets kyrka. Gun är sedan några år inventarieansvarig för Botkyrka kyrka och Ljusets kyrka.

Thomas Bernerstedt

Lectio Divina i fastetid

Det finns ett sätt att läsa Bibeln som kallas för Lectio Divina.

Det betyder andlig läsning och är en gammal tradition som utvecklades under medeltiden i klostermiljö. I en mindre grupp får man höra en bibeltext läsas högt flera gånger och därefter följer tystnad och meditation. Vi ställer oss frågan: Vad säger bibelordet mig och mitt liv? Det är en lärorik och intensiv metod att förstå hur Guds ord handlar om mitt eget liv.

Fredagar 09.00-10.00 under vecka 7-12 i Ljusets kyrka.

Söndagsskola för vuxna

Undervisning och fördjupning för dig som önskar "lite mer".

Föredragen tar upp grundkunskap och fakta som inte ryms i predikan, fördjupar teman och tar upp olika ämnen som presenteras utförligare. Föredraget utmynnar i ett samtal där vi delar den kristna tron innehåll. För mer information, kontakta: Ingemar Sörqvist, präst, telefon, 08-530 222 91.

Söndagar 13.00- 14.00 i Botkyrka kyrka en gång i månaden under vecka 7-19.

Helig dans i Ljusets kyrka

Dans som Meditation i Ljusets kyrka under våren.

Vi dansar lugna danser med enkla steg i cirkeln som bär oss. I mitten finns alltid ljuset som är vårt centrum. Dansen har burit människan genom alla tider.

Onsdagskvällar 19.30 – 20.30 i Ljusets kyrka den 6/2, 6/3 samt 15/5.

Stilla dag

En dag tillsammans i stillhet och måltid under tystnad. Alla inbjuds till avspänning, meditation, andakt och tid för egen bön. .

Det kommer att finnas ett rum för att måla och skapa tillsammans med ledare, möjlighet till samtal och andlig vägledning med präst och diakon. Under dagen finns också en massör på plats och ger halvkroppsmassage (rygg och nacke) för den som önskar. Vid anmälan, uppge om du vill ha massage.

Efter gemensam avslutning kan man lyssna till en konsert i jazzton i kyrkan med Tobias Helldin med sångerska. Fri entré. Dagen är till för dig var du än befinner dig i livet och det krävs inga förkunskaper.

Tid & plats: 9 februari 09.00-15.30 i Ljusets kyrka, konserten kl 16.00. Ledare: Sara J Grip, präst. Åsa Gyris, diakon. Kostnad: 50 kr – måltid, fika, massage ingår. Anmälan: Expeditionen 530 222 00, uppge om du önskar massage.

Luther i Storvreten...

Luther hann utan tvekan uträtta en hel del under sitt liv och har påverkat kyrkans utveckling på ett mycket påtagligt sätt.

Vi tillhör ju den protestantiska lutherska kyrkan men vad innebär det egentligen? Under våren lär vi oss mer om hans läror

och hans liv och avslutar terminen med en resa till Tyskland i Luthers fotspår.

Träffar i Ångskyrkan den 12 mars, 9 april, 7 och 21 maj kl 19.30. Resan är planerad till 5-9 juni och kommer ha ett begränsat antal platser. Kontakta gärna Anna-Lena Eriksson för mer information på 08 530 222 24.

Ökning av samtalen till jourhavande präst

Samtalen till Jourhavande präst i Svenska kyrkan återigen ökat med drygt fyra procent.

- Ensamheten är stor och vårt samhällsklimat hårt. Det skapar oro över hälsa, ekonomi och relationer. Att på natten ha någon att prata med är viktigt för många och en ökande andel av kontakterna är återkommande, konstaterar Monica Eckerdal, nationell samordnare för Jourhavande präst.
- Många lider av oro och ångest som de inte kan dela med någon annan än en jourhavande präst. Det kan vara människor med psykiatrisk diagnos men som inte är i behov av akutvård, säger hon.

68 000 samtal

Jourhavande präst räknar med att antalet samtal vid årsskiftet uppgår till 68 000. Psykisk ohälsa, relationer och ensamhet är de vanligaste samtalsämnena. Men även frågor och tro och liv förekommer.

- Privatreligiositet är utbrett i vårt land och det finns också många som bär med sig delar av en barnatro. I mötet med prästen på natten blir det tillåtet att knyta an till den tro som finns någonstans djupt inom en. Att någon bär fram en i bön inför Gud ger människor kraft, säger Monica Eckerdal. Hon betonar dock att en jourhavande präst aldrig ber, välsignar eller läser bibelord om inte den inringande har frågat efter det.

Alla kan ringa

Till Jourhavande präst kan vem som helst ringa oavsett tro och etnicitet. Man får vara anonym. Jouren är öppen varje natt mellan klockan 21 och 06. Telefonnummer är 112. Samtalet är gratis. Jourhavande präst är en tjänst som Svenska kyrkans församlingar gemensamt erbjuder. Genom att samverka i en jourtjänst via SOS-alarm behöver inte alla församlingar tillhandahålla akut själavård varje natt.

► LÄS MER svenskakyrkan.se

Drop-in

För dig som planerar dop eller vigsel till våren kan vi redan nu tipsa om en drop-in dag i Botkyrka kyrka preliminärt den 18 maj. Inga förberedelser behövs för dop, för vigsel behövs hindersprövning.

Leo Voutilainen muistelee

Miksi hait vahtimestarin virkaa Botkyrkan kirkosta ja mitä silloin ajattelit ja odotit?

Olin töissä Botkyrka Byggenillä, rappusiivojana ja sain siellä Kiinteistöhuoltajan koulutuksen. Botkyrka Byggenillä elettiin muutosten aikaa, ja mietittiin tehtävien sisältöä uudelleen, kiinteistöhuoltajan toimenkuva laajeni käsittämään kaikkea mahdollista. En halunnut jatkaa kiinteistöhuoltajana niillä ehdoilla ja minulle tarjottiin mahdollisuutta saada eroraha, joka mahdollisti toimeen tulon kahdeksi vuodeksi eteenpäin. Mietin ja puntaroin asiaa ja lopulta sanoin itseni irti syksyllä 1997, päättäen luottaa Jumalan johdattukseen elämässäni. Olin ollut noin kuukauden työttömänä kun havaitsin Mitt i Botkyrka-Salem lehdessä ilmoituksen, jossa haettiin vahtimestaria Botkyrkan vanhaan kirkkoon ja päätin hakea virkaa. Eeva Creelman, diakoni, jonka vapaaehtoisryhmään kuuluin oli puoltanut lämpimästi minun valitsemistani virkaan, kun silloinen kirkkoherra Sam Sundquist oli häneltä asiaa kysynyt. Botkyrkan vanhan kirkon vahtimestarina aloitin 17. helmikuuta 1998, ensiksi yhdessä edeltäjäni Gerda Renholmin kanssa töihin perehtyen. Odotin, että voin tutustua kirkon toimintaan tarkemmin, seurakunnan suomenkielisen vapaaehtoistyön kautta tunsin jo hiukan seurakuntaa. Kristillisuus ja sen perinteistä kiinni pitäminen on minulle tärkeää ja nyt sain elää siinä mukana itse. Minua lämmittää kovasti Botkyrka Byggenin

koulutusvastaavan kommentti: "Olisin halunnut sinun jatkavan meillä, mutta nyt näen sinun olevan oikealla paikalla."

Vastasiko todellisuus odotuksiasi?

Kyllä. Töitä oli paljon, mutta koin työn kuitenkin helppona ja sain tehdä töitä omaan tahtiin. Työ oli myös haastavaa, tapasin paljon tuntemattomia ihmisiä, jotka poikkesivat kirkkoon ja koin nämä kohtaamiset tärkeänä osana työtäni. Elämäkokemukseni auttoi kohtaamisissa ja työn haasteellisuus kiehtoi. Työssäni tapasin paljon myös vapaaehtoisia, jotka auttoivat eri tilaisuuksissa, yksi heistä, miellyttävä rehellinen ruotsalainen nainen, Britt Oscarsson, on ystäväni edelleen ja hänestä on tullut myös vaimoni ystävä.

Mikä on kirkon historia?

Botkyrkan kunnan vaakunassa on ihmishahmo, jolla on toisessa kädessä kirves, muistuttamassa kuinka hänet tapettiin ja toisessa kala, joka kuvaa sitä kuinka hän kalasti ihmisiä Kristukselle. Botvid, henkilö hahmo vaakunassa, oli kauppatkallaan Englannissa kuullut Jeesuksesta ja kääntynyt kristityksi. Kotona hän halusi levittää ilosanomaa ja rakensi puisen Herran huoneen, joka on tuhoutunut tulipalossa. Botvid halusi ostaa orjansa, joka oli slaavilaisista sukujuurta vapaaksi, myöhemmin vapautettu orja tappoi Botvidin tämän omalla kirveellä. Botvidin veli Björn aloitti kirkon rakennuksen veljensä muistoksi 1128 ja kirkko

vihittiin käyttöönsä 1176. Kirkkoa laajennettiin 1300 luvulla kuoriosalla ja 1400 luvulla lisättiin sakasti ja eteläinen asehuone. Kirkkoon tulijoilla oli aseet mukanaan ja koska Herran huoneessa aseet eivät olleet sallittuja, rakennettiin niiden säilyttämistä varten asehuone, johon ne jätettiin jumalanpalveluksen ajaksi. Sisäänkäynti kirkkoon on vaihtanut paikkaansa useasti, 1700 luvulla rakennettiin nykyinen kellotapuli ja läntinen asehuone, josta nykyisin on sisäänkäynti kirkkoon. Alttarin takana on ikkuna, jonka edessä oli Krusifiksi, 1928 päätettiin ikkuna muurata sisäpuolelta umpeen, krusifiksi siirrettiin talteen muualle. Aurinko paistoi juuri jumalanpalveluksen aikaan sisään siitä ikkunasta ja häikäisi niin papin kuin kirkkokansankin.

Mitä kirkon rakentajat ajattelisivat nykypäivän tilanteesta, mitä luulet?

He olisivat varmasti ihmeissään, mutta myös mielissään. Kirkko on edelleen käytössä ja sitä on laajennuttu, Botvidin muisto on pysynyt niin kuin oli heidän tarkoituksensa.

Kirkossa on paljon mielenkiintoisia yksityiskohtia, mitkä niistä ovat sinusta/sinulle tärkeimmät?

Minulle yksityiskohdat eivät ole niin tärkeitä, koko kirkko on historiallisesti tärkeä. Yksi tärkeä kohta on alttaritaulu ja sen kaikki figuurit, jotka kuvaavat Jeesuksen elämää maanpäällä. Kaksi viikkoa ennen pääsiäistä alttaritaulun luukut suljetaan ja kääntöpuolen maalaukset, joka kuvaavat Jeesuksen kärsimys historiaa tulevat esiin.

Oliko joku erityinen vuodenaika, jolloin viihdyt Botkyrkan kirkossa erityisesti?

Adventti ja joulun aika, vaikka se teettää työtä palkitsee se myös tekijänsä. Ensimmäisen joulukonsertin aikaan on kaikki suuret ikkunakynntelököt, kattokruunun kynttilät, alttarin kummallakin puolella oma suuri kuusi ja penkkien päissä olevat kynttilät saatava paikalleen. Sain suurta iloa ja nautintoa yleisön kiittävistä kommentteista. Ehkä kuitenkin tärkein ajankohta kirkossa on pääsiäispyhä, se aivan toisen lainen kuin joulu. Jouluna on juhla ja valoa pääsiäisenä kirkko riisutaan kaikesta ylimääräisestä loistosta.

Pitkäperjantaina oli iltatapahtuma jossa luettiin otteita Jeesuksen elämästä ja välissä kanttori Rune Karlsson soitti aiheeseen sopivaa musiikkia. Viimeisen tekstin jälkeen hämärän kirkon valot sammutettiin ja pimeys kuvasi Jeesuksen kuoleman hetkeä, se oli yhtä vaikuttava kokemus joka vuosi. Pääsiäisaamuna avasin alttaritaulun ja siinä kuvastuu kristillisyyden perussanoma kokonaisuudessaan; Jeesuksen kuolema ja ylösnousemus, suru ja ilo.

Kerro joku mieleesi jäänyt tapaus vuosien varrelta?

Minulle selvisi vanhojen kirkkojen merkitys ihmisten elämän, sinne kätkeytyy niin paljon muistoja. Jokaiseen meistä kätkeytyy kristillisyyttä, vaikka monet luulevat ettei niin ole. Mielessäni on iäkäs nainen, varmasti lähes 90-vuotias, hän oli tullut Amerikasta asti kirkkoon, jossa hänet kerran oli kastettu ja konfirmoitu. Hän kertoi kirkkoon liittyviä muistoja lapsuudestaan ja nuoruudestaan, hän halusi vielä kerran nähdä ”oman” kirkkonsa.

Toinen muisto on, kun juuri olin aikeissa sulkea kirkon oven päivän päätteeksi ja paikalle tuli nuori mies. Hän istui penkissä ja tuli sitten luokseni ja kysyi tiedäkö jotain hautapaikoista. Lauantaina en voinut soittaa kansliaan ja kysyä, joten keskustelimme ja hän kertoi haudasta jota etsi ja suunnilleen missä se sijaitti. Mies vaikutti hyvin murheelliselta, enkä voinut jättää häntä yksin. Etsimme yhdessä ja lopulta löysimme haudan. Mies purskahti itkuun ja sanoi toivovansa että hän olisi tuolla haudassa ja toinen tässä – hän kertoi minulle tarinansa siinä murheensa keskellä. Se oli yksi monista kerroista jolloin koin Jumalan johdatusta, en ehtinyt sulkea kirkon ovea, minua tarvittiin lähimmäiseksi ja kuuntelijaksi sillä hetkellä.

Kaipaatko vanhasta kirkosta jotain nyt kun olet eläkkeellä?

Elän voimakkaasti nykypäivässä, enkä kaipaa menneeseen. Jäin eläkkeelle 1. toukokuuta 2009, kirkko kutsui kuitenkin ja olenkin tehnyt vahtimestarin sijaisuuksia ja tuurauksia tarvittaessa. Kansantanssi ja kuorotoiminta ovat sydäntäni lähellä ja tietokoneiden maailma vei myös mennessään, kun kurssien kautta opin sitä käyttämään. Eläkeläisenä olen viihtynyt hyvin.

Pauliina Rydman

Tulevia tapahtumia

3.2. klo 9.30 Kynttiläpäivän messu, Sara Jacobsson Grip, Pauliina Rydman, Inga Simola

10.2. klo 9.30 Laskiaissunnuntain messu, Esko Pietiläinen, Inga Simola

17.2. klo 14 ”Sydänten säveliä” –konsertti, Liisa Tiensuu ja Inga Simola, hartaus Sara Ahlbom. Konsertin jälkeen ystävänpäivän kevyt päivällinen (80 kr) Etiopiassa sijaitsevan ”New Hope” lastenkodin toiminnan hyväksi.

3.3. klo 9.30 Messu, ”Taistelu pahan valtaa vastaan”, Esko Pietiläinen, Inga Simola

10.3. klo 16 Paastonajankonsertti, Inga Simola (tarkemmin Seurakuntaautisissa)

MUSIKCAFÉ

Ängskyrkan 2 februari 17.00
Barnkören.

MUSIK OCH LJUS

Tumba kyrka 3 februari 16.00

HANDBOKSKONSERT

Tumba kyrka 10 februari 16.00
Alla-kan-sjunga kören och Ton-
träffen. Musiker Gunnar Gillfors
och Elisabeth Haag.

FINSK KONSERT & ANDAKT

Ljusets kyrka 17 februari 14.00
Pauliina Rydman, diakon

MASS OF THE CHILDREN
AV JOHN RUTTER

Tumba kyrka 17 februari 16.00
Botkyrka Kammarkör, Cantica
Nova från Huddinge församling
Huddinge kyrkas Diskantkör
under ledning av Anna Jarmar. ►►

Ingegerd Nilsson, sopran
Andreas E Olsson, bas
Hans Ove Olsson, organist,
orkester, Gunnar Gillfors, dirigent

MUSIK OCH LJUS

Tumba kyrka 24 februari 16.00
Musik Karolina Wärn Bråkenhielm

ORGELKONSERT

Botkyrka kyrka 24 februari 17.00
Musik av Johann Sebastian Bach
och Julius Reubke. Robert Jender-
man, orgel

MUSIK OCH LJUS

Tumba kyrka 3 mars 16.00
Musik Gunnar Gillfors

FINSK FASTEKONSERT

Ljusets kyrka 10 mars 16.00
Inga Simola, musiker
Pauliina Rydman, diakon

MUSIK OCH LJUS

Tumba kyrka 10 mars 16.00
Musiker Karolina Wärn Bråkenhielm

FASTEKONSERT

Botkyrka kyrka 10 mars 17.00
Kantat nr 106, 'Actus tragicus' av
J S Bach samt verk av R Thomps-
son, D Wikander m. fl. Botkyrka
Motettkör under ledning av Eli-
sabeth Haag. Barockorkester

MUSIK OCH LJUS

Tumba kyrka 17 mars 16.00
Musiker Karolina Wärn Bråkenhielm

MUSIKGUDSTJÄNST

Tullinge kyrka 17 mars 18.00

LUNCHMUSIK I BOTKYRKA KYRKA

Varje helgfri torsdag 12.00
Se den vackra kyrkan och lyssna till
ett kort musikprogram. Servering.

Lida IDROTTSKYRKA

10 februari

11.30 Öppen kyrka
Välkommen in att titta på kyrkan, sitta
ner en stund och njuta av den vackra
altartavlan, tända ljus, bara vara!

13.30 Gudstjänst
Cecilia Holmberg och Christina Hof-
gren, präster. Barnköreerna Tonprick-
arna och Sångprickarna medverkar

20 februari Eld & Is

18.30 Öppen kyrka
Cecilia Holmberg, präst

19.15 Dan Andersson-visor
Dan Andersson-visor med Jannika
Hägström

FOTO ARNE HYCKENBERG

24 februari

11.30 Öppen kyrka
Välkommen in att titta på kyrkan, sitta
ner en stund och njuta av den vackra
altartavlan, tända ljus, bara vara!

13.30 Gudstjänst med nattvard
Cecilia Holmberg, präst

14.30 Elfri gudstjänst
Cecilia Holmberg, präst

10 mars

11.30 Öppen kyrka
Välkommen in att titta på kyrkan, sitta
ner en stund och njuta av den vackra
altartavlan, tända ljus, bara vara!

13.30 Söndagsgudstjänst
Cecilia Holmberg, präst

på gång

...SOPPLUNCH

SOPPLUNCH TULLINGE GÅRD

Tisdagar 12.00 i jämn vecka

Soppluncherna är en öppen gemenskap för alla. Vi börjar med en kort lunchbön, därefter sopplunch 30:- (soppa, smör, bröd, ost, kaffe och kaka) och avslutar med en programpunkt.

SOPPLUNCH TUMBA KYRKA

Tisdagar 12.00 i jämn vecka

Soppluncherna är en öppen gemenskap för alla. Vi börjar med en kort lunchbön, därefter sopplunch 30:- (soppa, smör, bröd, ost, kaffe och kaka) och avslutar med en programpunkt.

SOPPLUNCH I ÄNGSKYRKAN

Varje torsdag 12.00.

Hemlagad soppa med tillbehör

...GUDSTJÄNSTER

Se www.botkyrkaforsamling.se eller annons i Mitti Botkyrka/Salem för aktuella tider.

...TEMACAFÉ

TEMACAFÉ I ÄNGSKYRKAN

5 februari 19.30

Johans resa. Vi får följa Johan Andersson från hans tid som konfirmand i Ängskyrkan via Östanå kloster till S.t Petrus och S.t Paulus ortodoxa kyrka i Hallunda där han nu arbetar som diakon.

19 februari 19.30

Böcker, böcker. Vi får härliga boktips av Per Nyberg från Tumba bokhandel. Han lotsar oss bland de böcker som är aktuella.

5 mars 19.30

Sarajevo. Tro, hopp och glädje var temat för resan då alla anställda reste tillsammans med några förtroendevalda till Sarajevo. En stad där kriget bröt ut för 20 år sedan. Anna-Lena Eriksson berättar om en del av vad som mötte där.

19 mars 19.30

Människan i bild. Efter 30 år som bildjournalist har Arne Hyckenberg mött människor i de mest skiftande miljöer. Med sina bilder ger han exempel på möten som berört honom

Svenska kyrkan

BOTKYRKA FÖRSAMLING

FÖRSAMLINGSEXPEDITION

Grödingevägen 4, Tumba.

Postadress: Box 240, 147 01 Tumba.

www.svenskakyrkan.se/botkyrka

e-post: botkyrkaforsamling@svenskakyrkan.se

Frågor om dop, vigsel m.m besvaras

vardagar 09.00-11.30, 13.30-16.00

Tfn 530 222 00 Fax 530 222 99

KYRKOHERDE

Sven Gunnarsson.....530 222 10

INFORMATÖR

Ann-Christine Blixth.....530 222 07

KYRKOÅRSFÖRVALTNINGEN

Expedition.....530 222 75

PSYKOTERAPI

Helena Enoksson, präst, terapeut.....530 222 23

BOTKYRKA KYRKA

S:t Botvids väg 27, Norsborg.....530 222 76

Elisabeth Haag, organist.....530 222 78

Ingemar Sörqvist, präst.....5530 222 91

Sara J Grip präst, dist.ledare.....530 222 71

LIDA KYRKA

Cecilia Holmberg, präst.....530 222 63

LJUSETS KYRKA HALLUNDA

Tomtbergavägen 16.....530 222 58

Beatrice Lönnqvist, präst.....530 222 95

Tobias Helldin, musiker.....530 222 92

Lena Jerrewing, diakon.....530 222 96

Lea Nattila, finskspr. präst.....530 222 72

Eva Odhner, präst.....530 222 94

Pauliina Rydman, finskspr. diakon.....530 222 88

Inga Simola, finskspr. musiker.....530 222 83

TULLINGE KYRKA

Ulvbergsvägen 1, vaktm.....530 222 41

Eva Ellnemyr, präst, dist.ledare.....530 222 45

Per Frycklund, präst.....530 222 48

Elisabeth Edström, musiker.....530 222 11

Christina Hofgren, präst.....530 222 36

Camilla Helander, musiker.....530 222 35

Berith Westvall-Nyström, diakon.....530 222 47

Kyrkstugan, Banslättsv. 12 Tullinge.....530 223 18

Tullinge Gård, Adler Salvius v. 2.....530 223 44

TUMBA KYRKA

Prästgårdsvägen 1.....530 222 20

Thomas Bengtsson, diakon, dist.ledare...530 222 09

Elisabeth Berglund, diakon.....530 222 21

Gunnar Gillfors, organist.....530 222 13

Karolina W Bråkenhielm, organist.....530 222 62

Telva Troncoso, präst.....530 222 26

ÄNGSKYRKAN/EFS

Storvretsvägen 41.....530 222 30

Magnus Berggren, musiker.....530 222 28

Anna-Lena Eriksson, präst, dist.ledare.....530 222 24

Åsa Gyris, diakon.....530 222 42

Christina Odhner, präst.....530 222 25

Maria Wilsson, musiker.....530 222 33

Kristoffer Hylander, kontakt EFS.....420 205 06

Ängskyrkan är en samsarbetskyrka mellan Svenska kyrkan

och EFS. Botkyrka församling ansvarar för verksamheten.

Ängskyrkans missionsförening ansvarar för utförandet.

Följ oss!

- * Botkyrka kyrka
- * Ljuset kyrka
- * Tullinge kyrka
- * Tumba kyrka
- * Ängskyrkan

ALLT

*för att utrota
hungern*

Varje dag dör 16 000 barn på grund av brist på mat. Så kan vi inte ha det! Nu gör vi allt för att utrota hungern, och vi behöver ditt stöd i kampen. Sms:a "hunger" till 72950 så skänker du 50 kronor. **Tack!**

Läs mer på: svenskakyrkan.se/kampanj/engagerad
eller ge en gåva till: 90 01 22-3 Pg /900-1223 Bg

actalliance

Svenska kyrkans internationella arbete är en del av ACT-alliansen, Action by Churches Together, ett globalt samarbete mellan kyrkor och organisationer för katastrofinsatser, utvecklings- och påverkansarbete.

Svenska kyrkan
INTERNATIONELLT ARBETE